

ה.ב. פתרונות מיסוי וחשבונאות בע"מ

מהות הצהרת ההון

ראשית דבר : מהות הצהרת ההון הנה "לשקול" נישום מיום מסוים ליום מסוים. הצהרת ההון בעיקרה אינה באה לחייב במס כלשהוא אלה באה לבדוק אם הכנסותיו נטו של הנישום בין שתי הצהרות ההון (הקודמת והנוכחית) מספיקות ומסבירות את הגידול בין שתייהן וגם את כל הוצאות המחיה בהתאם למספר הנפשות בתא המשפחתי בתקופה שבין שתי הצהרות ההון. ברוב המקרים נישום עצמאי הוא זה שנדרש על ידי רשות המיסים בישראל להגיש הצהרת הון.

הצהרת ההון תכלול בתוכה את כל הרכוש וההתחייבויות כלהלן:

1. במישור העסקי
  - א. נכסי נדל"ן
  - ב. ציוד ומכונות
  - ג. כלי תחבורה
  - ד. מלאי מוצרים וחומרי גלם
  - ה. חייבים ולקוחות
  - ו. יתרות בנקים בש"ח ובמט"ח
  - ז. מזומנים והמחאות בקופה
  - ח. יתרות התחייבויות כגון הלוואות ואשראי
  - ט. השקעות בעסקים אחרים בארץ ובחול
  - י. השקעות בעסק פרטי ו/או בתאגידים
  - יא. תשלומים עבור מוניטין
  - יב. יתרות חו"ז בעל מניות בתאגידים
  - יג. כל השקעה אחרת

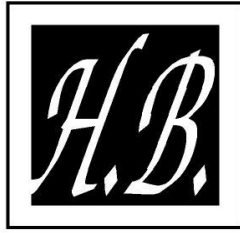
ה.ב. פתרונות מיסוי וחשבונאות בע"מ

2. במישור הפרטי

- א. נכסי מקרקעין, רכוש חקלאי, שיפורים ושיפוצים או כל נכס נדל"ן אחר
- ב. כל גורם שהוא החייב לנישום כספים
- ג. יתרות בנקים כולל מזומנים בבית
- ד. יתרות קופות גמל, קרנות השתלמות, תכניות חסכון וניירות ערך שלא נסחרים בבורסה
- ה. כלי תחבורה מכל סוג שהוא
- ו. תכולת בית לרבות כלי נגינה, תמונות, שטיחים ומוצרי חשמל בסכום העולה על 300 ₪ לפריט
- ז. תכשיטים, זהב, מטבעות/בולים ועתיקות
- ח. יתרות התחייבויות בנקאיות לרבות משכנתאות וחופ בנקאיות (כגון הלוואות מבני משפחה וכיו"ב)
- ט. השקעות בניירות ערך נסחרות בבורסה כולל קרנות נאמנות
- י. השקעות ומזומנים במט"ח
- יא. הצהרה על כספת בשליטתו במישרין או בעקיפין של הנישום
- יב. הצהרה על מיופה כוח/ אפוטרופוס, נאמן או בעל זכות חתימה בחשבונות בנקים לגבי רכוש ו/או התחייבויות שאינם בבעלות הנישום בארץ ו/או בחו"ל.

- כל הנתונים האמורים חייבים להתבסס על מסמכים מאמתים ונכונים ליום הצהרת ההון
- כל האמור לעיל מתייחס גם לרכוש והתחייבויות בחו"ל.
- הצהרת ההון תכלול גם רכוש והתחייבויות לגבי בת הזוג וילדים שטרם מלאו להם 18.

חשוב לציין כי כיום הצהרת ההון הנה מכשיר יעיל ועיקרי לבדיקה על אי דווח כלל הכנסותיו של נישום בדוחות השנתיים שדווח עליהם בשנות המס הקודמות.

ה.ב. פתרונות מיסוי וחשבונאות בע"מ

השוואת הון

השוואת הון הנה באה להשוות בין שתי הצהרת ההון ותכלול בתוכה:

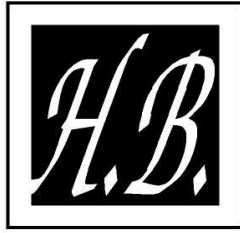
1. הכנסותיו החייבות במס והכנסות פטורות של הנישום
2. מכירות נדל"ן
3. קבלת כספי ירושות/מתנות/תמיכה ו/או קבלה כספית מכל גורם שהוא
4. תשלומי מיסים ובטוח לאומי ששולמו בגין הכנסות הנישום ובת זוגו
5. תמיכה באחרים
6. הוצאות רפואיות חריגות
7. מתנות ותרומות שנתנו
8. נסיעות לחו"ל
9. הוצאות לימודים
10. הפסדי הון
11. מזונות ששולמו
12. מספר נפשות בתא המשפחתי בין שתי הצהרות ההון

השוואת ההון הנה השלב הסופי לבדיקה האם יש הפרשי הון בלתי מוסברים בין שתי הצהרות ההון. הפרש הון בלתי מוסבר הנו הפרש שמראה לנו שכלל הכנסותיו נטו של הנישום אינן מספיקות להסביר לנו את הגידול בהון בהצהרה הנוכחית ואת הוצאות המחיה בשנות המס בין שתי הצהרות ההון.

לצורך כך ניתן דוגמא להמחשה:

סה"כ ההון הנקי- פרטי ועסקי הנו בסך של 100,000 ₪ נכון ליום 31/12/2010 דהיינו הצהרת הון קודמת.

סה"כ ההון הנקי- פרטי ועסקי הנו בסך של 500,000 ₪ נכון ליום 31/12/2015 דהיינו הצהרת הון נוכחית.

ה.ב. פתרונות מיסוי וחשבונאות בע"מ

סיטואציה ראשונה:

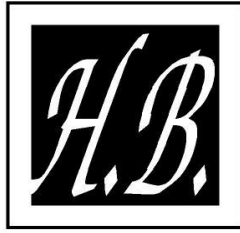
הכנסות החייבות במס בשנים 2011-2015 הן בסך של 600,000 ₪.
מס הכנסה ובטוח לאומי ששולמו בגין ההכנסות החייבות בשנים האמורות הנו בסך של 200,000 ₪.
הוצאות מחיה לפי 2 נפשות בתא משפחתי בשנים האמורות מגיעות לסך של 720,000 ₪.
נסיעות לחו"ל בשנים האמורות מסתכמות בסך של 40,000 ₪.
הנישום קיבל מתנה מסבתו בסך של 800,000 ₪.

תשובה 1: ישנו גידול בהון בין שתי הצהרות ההון בסך של 400,000 ₪.
הכנסתו נטו של הנישום בשנות המס בין שתי הצהרות ההון מגיעות לסך של 400,000 ₪.
הוצאות מחיה ונסיעות לחו"ל בין שתי הצהרות ההון מסתכמות בסך של 760,000 ₪.
הואיל והנישום קיבל מתנה מסבתו בסך של 800,000 ₪ רואים בהשוואת ההון כי הוא נמצא בהפרש
הון מוסבר ויותר מכך בסך של 40,000 ₪ ולפיכך השוואת ההון מניחה את הדעת ומסבירה שהצהרת
ההון הנוכחית תקינה לחלוטין.

סיטואציה שניה:

הכנסות החייבות במס בשנים 2011-2015 הן בסך של 500,000 ₪.
מס הכנסה ובטוח לאומי ששולמו בגין ההכנסות החייבות בשנים האמורות הנו בסך של 150,000 ₪.
הוצאות מחיה לפי 4 נפשות בתא משפחתי בשנים האמורות מגיעות לסך של 1,200,000 ₪.
נסיעות לחו"ל בשנים האמורות מסתכמות בסך של 100,000 ₪.
הנישום זכה בתוכנית הישרדות בסך של 1,000,000 ₪ נטו.

תשובה 2: ישנו גידול בהון בין שתי הצהרות ההון בסך של 400,000 ₪.
הכנסתו נטו של הנישום בשנות המס בין שתי הצהרות ההון מגיעות לסך של 350,000 ₪.
הוצאות מחיה ונסיעות לחו"ל בין שתי הצהרות ההון מסתכמות בסך של 1,300,000 ₪.
הנישום זכה בתוכנית הישרדות בסך של 1,000,000 ₪.
לפיכך רואים בהשוואת ההון כי הוא נמצא בהפרש הון בלתי מוסבר בסך של 350,000 ₪ ולכן השוואת
ההון אינה מניחה את הדעת ונדרש להסביר את ההפרש שכן אולי קיבל עוד הכנסות נוספות ו/או קיבל
הלוואת מכל גורם שהוא ועל הנישום להמציא מסמכים מאמתים ולהסביר את הפרש ההון מאין
הגיעו עוד הכנסות שאמורות להסביר את ההפרש כאמור.

ה.ב. פתרונות מיסוי וחשבונאות בע"מ

סוף דבר: הצהרת ההון באה לבדוק את כלל רכושו והתחייבויותיו של הנישום ולהראות אם קיים גידול בהונו של הנישום בין שתי הצהרות ההון ואם יש לנישום מספיק הכנסות כדי להסביר את הגידול האמור ובנוסף את הוצאות המחיה של תא משפחתו בהתאם למספר הנפשות.

עוד נוסף כי על הנישום ומחובתו להסביר הפרש ההון הבלתי מוסבר באמצעות מסמכים מאמתים שכן אם לא הוא צפוי במעמד דיוני השומות לשלם את המיסים בגין הפרש ההון הבלתי מוסבר כאשר ההפרש מתחלק באופן שווה בדרך כלל בין שנות המס הפתוחות של הנישום כלומר לפי הדוגמא האמורה (תשובה 2) אם ישנן 4 שנות מס פחותות וקיים הפרש הון בלתי מוסבר שהנישום לא המציא מסמכים ראויים ומאמתים להפרש זה יתווספו לכל שנת מס הכנסה בסך של 87,500 ₪ כאשר עליהן ישולמו מס הכנסה ובטוח לאומי בהתאם לשיעורי המס השולי של כל שנה שנפרד ובנוסף מס ערך מוסף על סך של 350,000 ₪.

כלומר נניח ששיעור המס השולי בכל שנה ושנה שיתווספו ההכנסות האמורות הנו 30% ובטוח לאומי נמצא הנישום במדרגה הגבוהה דהיינו 17% אזי ישלם הנישום מס הכנסה נוסף בסך של 26,250 ₪ וסך של 14,875 ₪ בטוח לאומי לכל שנת מס דהיינו סה"כ מיסים שישלם הנישום על ההפרש ההון הבלתי מוסבר בסך כולל של **224,000** ₪ על הפרש הון בלתי מוסבר בסך של **350,000** ש"ח וכל זה לא כולל ריבית והצמדה!!!

האמור במאמר זה אינו מהווה חוות דעת, סקירת הדין הרלבנטי או ייעוץ מקצועי והנו על בסיס נתונים מתומצתים וחלקיים.

אין בידי הכותב בכדי לשאת באחריות כלשהיא כלפי הקוראים ו/או המשתמשים במידע האמור.

כתב וערך: הראל בן שמואל, יועץ מס ומנהל משרד ה.ב. פתרונות מיסוי וחשבונאות בע"מ.